

Ruigoord: een virtuele dood deel 2 (Carina Molier / Toneelgroep Amsterdam & FACT) FOTO BIFO

RUIGOORD

Het lange sterven

Toen ik op een van de laatste avonden van december 2000 voor de tweede keer binnenwandelde bij *Ruigoord II, een virtuele dood*, begroette regisseur Carina Molier me met de tekst: 'Zo, kom je revanche halen?' 'Hoezo?' vroeg ik verbaasd. 'Nou, twee avonden terug sloegen ze er maar een slag naar.' Het was mij niet opgevallen. Integendeel, ik was na die eerste keer zo volledig van de kaart dat een tweede bezoek voor de hand lag. Het werd een volledig andere avond, hij was even

verpletterend. Carina Molier in een kranteninterview: 'Wat de kijker te zien krijgt is een nagespeelde versie van het werkproces. Alles ligt precies vast maar het moet de schijn hebben van een losse spontane gebeurtenis. Daar worstel ik steeds mee: hoe bewaar ik de suggestie van chaos, met al die mooie ruismomenten, zonder dat het een troebele soep wordt? Zoals Patty Smith ooit zei: I want to express the inexpressible.'

'Mooie ruismomenten', dat is een karakteristiek Carina Molier-begrip,

vind ik, vermoed ik. Toneel als het zorgvuldig sprokkelen van pieker- varingen en momenten van pure schoonheidsbeleving, dat is niet haar piece-of-cake. Het leven zit vol ruis, theater mag dat ook hebben. Maar het moet wel *mooie* ruis zijn. Anders gaat Carina Molier net zo lief met haar toeschouwers in het café zitten, op een eiland, in een zonovergoten landschap of een koude kerk. Dingen die Carina Molier overigens allemaal ook graag doet, maar dan om die 'mooie ruismomenten' als het ware aan de werkelijkheid (en aan iets ondoorgrondelijks daarónder) te ontfutselen. Dat zou trouwens ook een mooie samenvatting van haar oeuvre tot nu toe zijn: theater, aan de werkelijkheid ontfutseld.

Carina Molier is van 1959, wat inhoudt dat de roerige jaren zestig

goeddeels aan haar kinderoogen voorbijgingen en dat ze haar puberteit beleefde in de jaren van het zogeheten 'ik-tijdperk', de jaren zeventig. Dat ze in sommige Nederlandse krantenkolommen (wellicht op grond van dat feit) de bijnaam 'de hipste regisseur' heeft gekregen, lijkt mij te berusten op het hardnekkige misverstand dat haar creatieve bronnen zouden samenvallen met haar autobiografie. Carina Molier is niet zozeer een kind van haar tijd, eerder een kunstenaar die door haar inventieve blik op eigen kracht als het ware uit haar tijd is gebuiteld en er nu tegenaan kijkt alsof ze de tekens van haar tijd voor de eerste keer waarneemt. Zeker, haar voorstellingen hebben soms een hoog documentair karakter, het zijn sterke tijdsbeelden, heldere portretten van mensen die